

		Назив предмета: УВОД У ТЕОРИЈУ КЊИЖЕВНОСТИ		
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Број ECTS кредита	Фонд часова
12РУТК	Обавезни	I	4	2+1
Студијски програми за које се организује: Руски и српски језик и књижевност				
Условљеност другим предметима: Нема				
Циљеви изучавања предмета: Циљ овог предмета је да упозна студенте с основним и проширеним градивом из области теорије књижевности. Такође, циљ предмета Увод у теорију књижевности је да студентима омогући квалитетан увид у теоријско-методолошке аспекте проучавања књижевности, како оне традиционалне тако и оне најактуелније код нас и у свијету.				
Исходи/резултати учења (стечена знања): Исходи учења у оквиру овог предмета огледаће се у стеченом знању и припремљености студената за квалитетно тумачење књижевних дјела и појава, те у овладавању разноврсном теоријском апаратуром и методолошким аспектима тумачења књижевног текста. Студенти ће, дакле, овладати и теоријским знањима и основним техничко-методолошким аспектима примјене тих знања у практичном раду и истраживању књижевног дјела.				
Име и презиме наставника и сарадника: Проф. др Саша Шмуља, мр Валентина Милекић				
Методе наставе и савладавања градива: Предавања и вјежбе.				
Садржај предмета:				
Припремна недјеља	Припрема и упис семестра			
I недјеља	Увод у теорију књижевности. Увод у тумачење књижевног дјела. Појам књижевности. Књижевност као умјетност. Мимезис. Текст, текстура, теорија. Наука о књижевности. Историја књижевности. Теорија књижевности. Књижевна критика. Компаратистика. Појам националне књижевности. Појам опште књижевности. Синхронијска и дијахронијска класификација књижевности. Биполарна типологија књижевности.			
II–III недјеља	Стилистика. Основна стилска средства. Стилске и реторичке фигуре. Асонанца. Алитерација. Консонанца. Хомојотелеутон. Хомојопотон. Хомојоарктон. Ономатопеја. Анафора. Епифора. Симплоха. Анадиплоза. Епаналепса. Епизеукса. Полиптон. Антанакласа. Парегменон. Парономазија. Анаграм. Синестезија. Апострофа. Метафора. Метонимија. Синегдоха. Еуфемизам. Епитет. Алгеорија. Алузија. Симбол. Инверзија. Елипса. Силепса. Асиндетон и полисиндетон. Поређење. Антитеза. Антономасија. Хипербола. Литота. Градација. Иронија. Металепса. Парадокс. Оксиморон. Парабола. Парономасија. Парентеза. Перифраза. Сарказам. Таутологија. Екфраза.			
IV–V недјеља	Версификација. Квантитативни систем версификације. Силабички систем версификације. Силабичко-тонски или силабичко-акцентатски систем версификације. Трохејска и јампска метричка тенденција. Најважније стопе класичне поезије. Најважнији стихови класичне поезије. Најважније строфе класичне поезије. Стални облици стиха. Шестерац. Седмерац. Осмерац. Девтерац. Десетерац. Једанаестерац. Дванаестерац. Тринаестерац. Врсте строфа. Дистих. Елегијски дистих. Терцет/терцина. Катрен. Сестет/сестина. Октет/отава.			
VI недјеља	Рима и ритам. Врсте и варијације рима. Тема и мотиви књижевног дјела. Фабула и сиже. Структура и композиција.			
VII–VIII недјеља	Књижевни родови. Књижевне врсте. Лирика. Лирска пјесма. Традиционалне лирске врсте. Класичне лирске врсте. Предренесансне и ренесансне лирске врсте. Сонет. Пјесме оријенталног поријекла. Епска поезија. Еп. Епска пјесма. Роман. Есеј. Поема. Балада и романса. Приповијетка. Новела. Анегдота. Бајка. Мит. Легенда. Сказ. Драма. Основне одлике драме. Трагедија. Комедија. Драма у ужем смислу.			
IX–X недјеља	Проблем периодизације. Стваралачки чин и поетичка мисао од антике до постмодернизма. Античка књижевност. Средњовјековна књижевност. Ренесансна књижевност. Барокна књижевност. Класицизам. Романтизам. Реализам. Модерна. Модернизам. Постмодернизам.			
XI–XIII недјеља	Методологија проучавања књижевности. Психоаналитичка критика. Стилистичка критика. Руски формализам. Бахтин. Англоамеричка нова критика. Феноменологија. Херменеутика. Структурализам. Постструктурализам. Семиотика. Теорија рецепције. Деконструкција. Марксистичка и неомарксистичка тумачења књижевности. Прагматизам. Постколонијална теорија и критика. Феминистичка теорија и критика. <i>Gender</i> и <i>queer</i> студије. Компаративно проучавање књижевности. Интертекстуалност. Интермедиијалност. Имагологија и истраживање менталитета. Наратологија. Културална истраживања. Нови историзам и културни материјализам. Постмодернистичка теорија књижевности.			
XIV–XV недјеља	Техника истраживања књижевноумјетничког дјела. Писање семинарског рада. Писање научног дјела. Хипотеза. Рад у библиотеци, претраживање база података. Стандарди цитирања. IMRAD. DOI. UDC. CIP.			

ISBN. ISSN. SCI. SSCI. Категорије научних радова. Категорије периодичних научних публикација. Рецензија. Монографија. Магистарски (мастер) рад. Докторска дисертација. Хабилизација. Наставници и сарадници.

Оптерећење студента на предмету:

Недјељно: 3 часа (2+1)

У семестру: 45 часова

Литература:

Зденко Шкроб и Анте Стамаћ, *Увод у књижевност*, било које издање.

Драгиша Живковић, *Теорија књижевности*, било које издање.

Миливој Солар, *Теорија књижевности са рјечником књижевнога називља*, Службени гласник, Београд, 2012.

Зденко Лешић, *Теорија књижевности*, Службени гласник, Београд, 2010.

Антоан Компањон, *Демон теорије*, Светови, Нови Сад, 2001.

Рене Велек и Остин Ворен, *Теорија књижевности*, Нолит, Београд, 1985.

Ерих Ауербах, *Мимезис*, Нолит, Београд, 1968.

Џонатан Калер, *Теорија књижевности. Сасвим кратак увод*, Службени гласник, Београд, 2009.

Никола Грдинић, *Стални облици пјесме и строфе*, Народна књига, Београд, 2007.

Речник књижевних термина, било које издање.

Речник књижевних родова и врста, редакција Гжегож Газда и Словиња Тинецка Маковска, с пољског превела Ивана Ђокић Саундерсон, Службени гласник, Београд, 2015.

Владимир Бити, *Појмовник савремене књижевне теорије*, Матица хрватска, Загреб, 1997.

Ана Бужињска и Михал Павел Марковски, *Књижевне теорије XX века*, с пољског превела Ивана Ђокић Саундерсон, Службени гласник, Београд, 2009.

Ратко Зеленика, *Методологија и технологија израде знанственог и стручног дјела*, Ријека, 1998.

Облици провјере знања и оцјењивање: Писмена и усмена провјера знања, предиспитне активности, завршни испит.

Посебна назнака за предмет: -

Име и презиме наставника који је припремио податке: Проф. др Сања Мацура, проф. др Саша Шмуља